

Тихомир Брајовић

ДЕЧАК ТАЈ ОГРОМНИХ ОЧИЈУ

БОКСЕР

Тај дечак са плаже
давног лета
што зуре хипнотисано
у тек извучен модар леш
утопљеника склопљених очију
и чврсто стиснутих пести
на рукама укоченим увис
од лаката према шакама
попут боксера који је оборен
али још у одбрамбеном ставу
положен на бескрајан опоравак
с камењем за под главу

Дечак тај
огромних очију
у збијеној гомили посматрача
што дрхти сред врелине јулске
на јарком светлу дана
први пут гледајући смрт на делу
да би отисак исте слике потом
на платну спуштених капака
безброј пута ноћу видео јасно
а сестрици која зачуђена пита

шта се то догађа с њим
Немамо времена смрти је боксер
без оклевања одговорио гласно

Где је сад?

МОЖДА:

Песма је тиха самозатајна мати
заборављена скрајнута запуштена
сваког боговетног дана
уцвељена бделица чекалица
да се вратимо пропијени
обневидели одурни обезнањени
целоживотним потуцањем
од немила до несмисла

Песма је ћудљива куртизана
из руке једе фркће
кад је не милују
како јој воља
учена гоља
што чека нас само
сви други тек су успутни
за свакодневни трошак
песма је загонетна гејша
чулна музикална намазана
просвећена освећена
света курва
блудница недодирљива
верна једном
ниједном

Песма је слепа девојка
заносног лица
затечена на раскрсници
сред поподневног шпица
бесловесна беспомоћна
беспотребна
сред сумпорних испарења
Великог врења

појма нема шта би са собом
појма нема шта би са светом
ал ето ту је ослушкује
неодољива нечувена
на немилост остављена
горућим механизмима
подивљалим направама
са свих страна

Песма је уморена
уморена
господо баснословна

Живела дакле она

ЛАВИНА

Као лавина снежна
која одузима дах
и сручује се на тело
у неочекиван час
будећи сва чула
попут покорне страшне
из маха у нови мах

Тако си и ти дошла
обрушивши силином својом
утврде некад моћне
стражаре одувек спремне
ум да покориш и пут
а тај зимски дан
у тријумф претвориш славан

И та похара страсна
не престаје да траје
премда је леда и мрза
одавно нестало већ
скупа са одбраном
самом
налик разоружаној војсци
што победнику се склања

Махнитости лепа
занос је твоје име
а сјај у зени знак је

ДОБА ПОНИРАЊА

Жалују негде у даљини хује
крошње топола те удове лета
ка земљи погнуте приклоњене
првим студеним дахом ветра

Још тренут само чини ти се
и светло дана заувек трне
у загасито зрелом сјају

Један по један обручи клизају
са ума и чула као мрена

Док небо крза паук-грање
сред бледих трептавих сутонских сена
из праха призиваш умрле сање
зазоре замрле поглед жање

Долази доба за тиховање
доба падања и понирања

БОДИНОВА ЕЛЕГИЈА

*Носим се мишљу да сћућим
у добровољце
мама ми је из Вуковара
слушам вести новине читам
догађају се ствари
не могу да сјавам
не могу да пишем
не могу да дишем*

у оловни освит тог јесењег рата
поверава ми школски друг

моје детињасте девојке
шахиста и афористичар
(породична жица)
прав као бор коштуњав
тих као сабласт тршав
просед у двадесет и некој
поглед му неповратно отиче
низ подземну дворану
антикваријата у Кнез Михајловој
где сам случајно наишао на њега

*

*Знаш ли да Бодин је ђао
џамо негде на Трџињској цесџи
недуго ђосле огласка у раџи
Неколико месеци након џога
убио се њежов оџац
Није више могао животи да ђоднесе*

целу годину доцније каже ми
моја већ бивша девојка
(јогунасти поглед слатке груди
звонки смех с којим се увек буди)
кад се у наопаком огледалу
оног првог сусрета
на врху Кнеза
сучелимо наредног позног лета

Истог тог мрклог дана
у каталогу Народне библиотеке
упорно невешто тражим
и најпосле проналазим
крунске доказе постојања
оца и сина и њиховог духа

Народ је надгласан
наслов је афористичке књиге млађега
Приваџино гробље
као завештајни назив поетских епитафа
оставио је старији од њих

ХОР ЖЕНА ТИНУМСКИХ ¹

Тужалка

Који то творац
или душманин његов
судбину града сад навали
љутом и прељутом
одмазде овом навалом

О тавор таворче

Који то тиранин не види
неправо себи је узео право
да животима нашим жртвеним
и домовима испошћеним
ћуд своју утажи срдљиву
ван мјере иначе смртничке
у неутољиву јарост коракнувши
над литицама тинумским
у празнину и понор
свеједнако
а жезлом својим тршчаним
битком без битке истинске
ваздан укриво равнајућ

О тавор таворче

Излазна ѿесма

У збјег нам дакле ваља поћ
пред олује грмљавином осветном
пред мужава дјелима бешћутним
у колону изгнаничку
чељад здјенути марву робу
земљу рођену оставити
земљи обећаној кренути
у земљу осуђену пристићи
прије ил доцније у земљу прилећи

¹*Titit* – латински назив за Книн.

без спокоја и починка
данима ноћима стољећима
попут скитача уклетих
судбину своју бесудну
тражити и искати и снівати
па нигдје у дому не бити
ни на земљи распученој
ни на небу пренапученом
Њиховима и Нашима
Нашима и Њиховима
свој и домаћи не постати

У кружење без круга
и средишта заиста
у излазак без излаза
јездимо неодложно
жене старци дјеца остарала
дјеца жене старци одјетињили
у истом каравану неповратном
што пут је свој окончао
и прије нег је на њега отпослат

БЕЗДОМНИ

Кад падне последња одбрана
попусти последња линија ограда
кад се барикаде зидине бастиони
сруше
кад ратови силовања револуције
збегови преговори поражавајуће
тријумфално заврше

Преживели браниоци победници
побегли с коца сишли с конопца
поражени одбегли нацифрани
напаствовани ражаловани одабрани
бардови ратници команданти
дезертери емигранти азиланти
на заслужен одмор одлазе
у куће крчме борделе хотеле
у клинике болнице земунице

у историје легенде заборава
у музеје маузолеје кабареа
на матинеа и соареа

Цокуле чизме каишеви
кациге маске шлемови
доламе огртачи опртачи
кратке и дуге цеви
потрошна муниција униформе
одбачени реквизити
рђају труле по коферима рововима
у подрумима штагљевима под крововима
у гардеробама и стражњим собама

Пешеви лешеви рукавице
празне ногавице
вилице жилице наруквице
скореле порције сасушена ребра
зуби од злата и сребра
просвирана срца шупље лобање
мртве очи скелети третирани бомбама
под земљом нестају у сандуцима
у плакарима гробницама јамама
шкрапама катакомбама

Бојни слогани пароле покличчи
маршеви команде прозивке
клетве заклињања псовке
уздаси издаси шапати хропци
богорађења хуљења крици
јецаји дрхтаји вапаји писци
јауци лелеци одјечи врисци
 немају уточишта нити дома
 заувек остају ту где су били
 у ковитлацу натуштеном
 што уклето кружи временом

НЕЗБИЉНОСТ

Дан мамурно устаје из згужваних неопраних насеља
протеже се високо изнад мртвих и изнад још живих

Мрки чопори изгладнелих паса режећи крстаре периферијом
с чељустима разјапљеним између плочника и облака

Из јутра у јутро окнима у празно зуре мусаве зграде
депоније запуштених надања давно запрљаних заноса

Склопљених очију навлачимо свакодневна лица
одлазимо пут чађавих фабрика бистроа школа болница
омамљено промичући кроз облаке сумпора и дима

Мраволике црне колоне журно миле тротоарима
поново оживели стројеви тутње трошним улицама

Тек стасале девојке и војници повратници на мостовима
плочницима у парковима пролазима предворјима
о жудњама тела говоре слободно гласно без предаха

На зидинама градским жицама гранама олуцима
као црне штипаљке штрче залеђене неме птице

Негде за хоризонтом под истим сунцем буди се нови рат

ИЗМЕЂУ УДАХА И ИЗДАХА

Са широко раскриљеног прозора под облацима
махање далеких уплахирених крошњи
пред тешку олују што се спрема
погледом бродоломника гледати
који сред вртлога не призива спас

На самотном гребену
који не мимоилази талас
из дана у дан
водени удисати прах
страхобни претећи
зимског океана слушати глас

Између удаха и издаха
у распону пребивати том
што сваки пут се чека
с чежњом и стрепњом
попут просева или блеска
као неминовност људска
као први и последњи
пред највећу лавину час